

kanada-rajneto, bobovec, baumanko, mošancelj in šampanjko, v drugi vrsti: prine Rudolfovo jabolko, zlato parmeno, belo-rožnik, kaselsko rajneto in ananas.

Blagajnikovo poročilo kaže dohodkov 68 K 62 h, stroškov 55 K 42 h; torej prebitka 13 K 20 h.

Volitev novega odbora: Ivan Burdian iz Šmartna, predsednik; Franc Praprotnik iz Mozirja, namestnik; Volc Kristina iz Šmartna, tajnica; Wudler Peter iz Ljubnega blagajnik; odbornika: Franc Kocbek iz Gornjega grada in Josip Terčak od Sv. Frančiška.

V zadevi „Zveze spodnještajerskih društev“ ostane naše društvo na stališču, da imamo itak „Zavezo avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev“, pri tej ostanemo in ne krušimo je. Počakati hočemo in če sešasoma nvidimo potrebo „Spodnještajerske Zveze“, potem pristopimo, za sedaj še ne. K zborovanju v Celje nismo poslali zastopnika našega društva, pač pa smo naprosili tovariša Knašiča, ki je bil tisti dan v Celju, naj nam svoječasno poroča o shodu.

Prihodnje zborovanje bo pri Sv. Frančišku.

Sevniško-brežiško učiteljsko društvo je imelo svoj prvi občni zbor dne 4. prosinca t. l. na Vidmu. Udeležba je bila vključ slabi poti povoljna. Društvo je pridobilo zopet tri nove člane, pristopili so mu namreč gg. Černelč Franc, nadučitelj v Artičah, Hinterholzer Engelbert, nadučitelj v Brežicah in Schiffrer Emil, učitelj v Sromljah. Iz društva sta izstopili gđc. Schubert Angela iz Rajhenburga in Arko Helena iz Sevnice.

Po prečitaniu in odobrenju zapisnika o zadnjem zborovanju so se rešile nekatere društvene zadeve. Društvo si omisli spominsko knjigo, v katero se spiše zgodovina tridesetletnega društvenega delovanja, zborovalni zapisniki, letna poročila, nekrologi, sploh veseli in žalostni dogodki, tikajoči se društvenega življenja. „Iz šolske prakse“ bo zanaprej nekako stalna točka društvenih zborovanj, pri kateri se imajo vršiti kratki razgovori o splošno šolskih in didaktičko-pedagoških vprašanjih. S tem bo ustrezno zlasti mlajšim društvnikom.

Pozivu predsedništva v zadevi pristopa k štaj. „Lehrerbundu“ so se društveniki častno odzvali ter se dotične izjave prečitajo. Cesar Franc Jožefovi ustanovi se dovoli iz društvene blagajne 5 K. Predsednik opozarja dalje na društvo „Selbsthilfe“ ter toplo priporoča društvnikom, naj ga z obilnim pristopom podpirajo, zlasti oni tovariši, ki so v jeseni prebili drugi izpit.

Nato je sledilo predsednikovo poročilo o društvenem delovanju minulega leta. Iz obširnega in vestno sestavljenega poročila posnamemo sledeče: Društvo je štelu koncem leta 40 rednih, 3 podporne in 2 častna člana, skupaj torej 45 članov. Razen ene enorazrednice so sedaj v društvu zastopane vse šole teh okrajev, nad polovico šol celo polnoštevilno. Zborovalo je društvo petkrat, štirikrat na Vidmu in enkrat v Brežicah. V teh zborovanjih je bilo poleg navadnih točk skupaj osem predavanj na vzporedju. Zborovanja so bila v obče povoljno obiskovana, žal, da imamo nekaj društvnikov tudi takih, ki se niso udeležili nobenega zborovanja. Društveno življenje je bilo tudi to leto jako živahno, in smemo z uspehi zadovoljni biti. Zanimanje za društvo raste čimdalje bolj med učiteljstvom, in število onih stanovskih tovarišev, ki so doslej ob strani stali, se krči od zborovanja do zborovanja. In tako je prav, le v združenju je moč! Z vznesenimi besedami navdušnje predsednik zborovalce k nadaljnjemu složnemu, vztrajnemu in požrtvovalnemu delovanju v prid društva in konča svoje poročilo z iskreno željo, naj bi društvo, prestopivši ravnokar tridesetletno dobo svojega obstanka, tudi v bodoče se krepko razvijalo in obrodilo obilo sadu. Poročilo se vzame z živahnim odobravanjem na znanje ter se izreče predsedniku zahvala.

Gđc. blagajničarka je potem poročala o društvenem denarnem stanju. Dohodkov je bilo 94 K 50 h, izdatkov pa 54 K 46 h, vrhutega je še nekaj aktivnih terjatev. Izvolili so se trije pregledovalci, ki so račune takoj pregledali in v redu našli.

Ker je sedanjemu odboru poslovna doba potekla, se je vršila volitev novega odbora za prihodnje triletno dobo. Iz-

voljeni so bili večinoma stari odborniki, namreč gg. in gđc.: Janko Knapič, nadučitelj na Vidmu, kot predsednik; Blaž Tominec, nadučitelj v Globokem, podpredsednik; Vincencija Novak, učiteljica v Globokem in Ludovik Potočnik, učitelj v Dobovi, zapisnikarja; Amalija Pink, učiteljica v Rajhenburgu, blagajničarka; Ignacij Supan, šolski voditelj v Dobovi, pevovodja; Mavro Tramšek, nadučitelj v Sromljah, odbornik.

Prihodnje zborovanje se vrši dne 8. sušca na Vidmu.

Goriško.

Občni zbor ajdovske podružnice učiteljskega društva za goriški okraj bo v Sv. Križu dne 5. februarja 1903, ob 11. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Pravne razmere učiteljstva z ozirom na novi zakonski načrt; poroča tovariš Mrmolja Fran. 2. Stanovska organizacija; poroča tovariš Medvešček Peter. 3. Orglarstvo in učiteljstvo; poroča tovariš Možina Anton. 4. Posamezni predlogi. — Opazka: Obed bo pri g. Krpanu. Vlak odhaja iz Gorice ob 8⁵⁵ zjutraj in pride v Sv. Križ-Cesta ob 10²⁰ predpoldne. — K shodu se vabi radi važnosti dnevnega reda poleg društvnikov učiteljstvo sploh. — Odbor ajdovske podružnice učit. društva za goriški okraj.

Književnost in umetnost.

„Popotnik“, naš izborni pedagoški iz znanstven list, je nastopil svoje XXIV. leto. V I. letošnji številki prinaša to bogato in zanimivo vsebino: V. Bežek: O formalnih in didaktičkih stopnjah in pa o razvijajoče-upodabljačem pouku. — Dr. Jos. Tominšek: Nekateri organske napake v govorjenju. — H. D. Nekaj o petju. — Dr. Fran Ilešič: V oceno Slomškovega delovanja. — Dr. Fran Ilešič: Pismo zagrebško. — Ivan Ivanovič: Šolstvo v tujini. — Iv. Šega: Pedagoški utrinki (LXVII.—LXVIII.). — Književno poročilo (Novosti). Razgled. Listek. — Kronika. —

Tavčarjevih povesti V. zvezek. Že v drugi letošnji številki smo omenili, da je izšel V. zvezek zbranih povesti dr. Ivana Tavčarja, ki prinaša dva daljša njegova spisa: povest „Mrtva srca“ in satirično fantazijo „4000“. — Kakor sploh Tavčarjevi spisi se odlikuje tudi teh dvoje njegovih del po živi realistik, s katero so slikane delujoče osebe, po krepkih barvah, ki označujejo pozorišče pestrnim dogodkom, po poetički govoric, s katero nam razkriva pisatelj čuvstva, mišljenje in hotenje posameznikov, ter po bogati domišljiji, ki se previja zmagujoče in prikupljivo po vsi knjigi. Dognana stvar je, da moramo prištevati Tavčarja najboljšim slovenskim pripovednikom, dasi je morebiti njegova romantika, navdahnjena z realizmom, svoje dni krepkeje učinkovala nego danes, ko so nam duhovi tako neusmiljeno priklenjeni na realna tla. Tudi teh dvoje povesti nam podkreplja prepričanje, da imamo v Tavčarju markantnega reprezentanta slovenske novelistike, na drugi strani pa nam zbujajo obžalovanje, da so Tavčarju političkih bojov viharji izsušili vir pisateljske fantazije, kakor sam trdi v I. zvezku svojih spisov. — Preverjeni smo, da bodo tako „Mrtva srca“, ki sodijo med najboljše Tavčarjeve povesti, kakor ostra samosvoja pušica „4000“ našla mnogo hvaležnega čitateljstva. Končno sodbo o Tavčarju literatu bo moči izreči šele takrat, ko momo imeli vsa njegova leposlovna dela zbrana v rokah.

Ročni kažipot po Goriškem, Trstu in Ljubljani in koledar za navadno leto 1903. Sestavlil Andrej Gabršček. IX. letnik. V Gorici. Tiskala in založila v „Gor. Tisk.“ A. Gabršček 1903. Cena K 1.60. S pošto 10 vin. več. — Kdor se zanima za natančne podatke glede uradov, šolstva, društev, raznih zavodov, trgovin, obrtnij, tvornic, prometnih sredstev itd. itd. po Goriškem, Trstu in Ljubljani, temu imenovani „Ročni kažipot“ najtopleje priporočamo. To je edina knjiga svoje vrste v Slovincih.